

## ۴ سالگی کودک

به سنی که پر از تکمیل مهارت‌های قدیم است، خوش آمدید. سنی که چیزهای کاملاً نو با سرعتی فوق‌العاده بدست می‌آید. چهار سالگی سن نشاط، پویایی و خوش مشربی (جامعه‌پذیر) است، سن بی‌پروایی درباره چیزهای مانند صحبت کردن، دویدن، نقاشی کردن و ساختن اشیا. فرزند شما این آمادگی را دارد که از تمام این توانایی‌ها به طور کامل استفاده کند.

چهار سالگی سن نشاط، پویایی و خوش مشربی (جامعه‌پذیر) است، سن بی‌پروایی درباره چیزهای مانند صحبت کردن، دویدن، نقاشی کردن و ساختن اشیا. فرزند شما این آمادگی را دارد که از تمام این توانایی‌ها به طور کامل استفاده کند. حتی بیشتر چهار ساله‌های کم حرف نیز تمایل دارند که در جمع بزرگترها و گروه‌های مختلف سنی قرار بگیرند. از نوزاد گرفته تا سالخوردگان، از پستیچی گرفته تا پسر عموها و حتی چهره‌های جدیدی که آنها در زمین بازی می‌بینند همه برایشان جذاب هستند.

شما از تولد کودک‌تان تاکنون اسباب بازی‌های زیادی خریده‌اید. اکنون زمان پاک‌سازی آنها فرا رسیده است. نگاهی به اسباب‌بازی‌های کودک‌تان بیاندازید و آن چیزهایی را که دیگر قابل استفاده نیستند، دور بریزید. اگر از فرزندتان برای دور ریختن آنها اجازه بگیرید احتمالاً او اصرار به نگهداری اسباب بازی‌هایش می‌کند. در این سن آنها به ندرت متوجه می‌شوند که وسایل‌شان ناپدید شده است. (اگر نگرانید که کودک‌تان به دنبال آنچه ناپدید شده می‌گردد آنها را برای مدتی در جایی نگه داشته و پس از این که مطمئن شدید او اسباب‌بازی‌هایش را فراموش کرده، آنها را دور بریزید.) اسباب‌بازی‌های سالم را می‌توانید به کسانی که نیازمند هستند، بدهید.

بهبتر است بعضی اسباب‌بازی‌ها را پنهان کنید و آنها را برای دوره دیگری نگه دارید. وجود اسباب‌بازی زیاد باعث می‌شود که کودک به سختی بتواند به مدت طولانی روی چیزی تمرکز کند. داشتن اسباب‌بازی کم به حس خلاقیت کودک کمک می‌کند که هم برای کودک و هم برای شما مفید است.

## نقطه عطف

کودکانی که قادرند به طور مستقل کتاب بخوانند، استثنا هستند. این خوانندگان مبتدی از عکس‌های موجود در کتاب‌ها برای خواندن کمک می‌گیرند. آنها یاد گرفته‌اند که برخی حروف، صداها و کلمات را با عکس‌ها تطبیق دهند. ممکن است آنها به مدت طولانی تمرکز کنند و برخی از کلمات رایج را به خاطر بسپارند (مانند "و"، "او"، "آنجا"). کلماتی که کودک با نگاه کردن به عکس‌ها نمی‌تواند آنها را یاد بگیرد. اگر کودک شما یک خواننده مبتدی است، لازم نیست شما کاری کنید تا او تشویق شود و خواندنش را افزایش دهد.

اگر فرزندتان در خواندن پیشرفت سریعی ندارد، نگران نباشید. در سن چهار سالگی، هنوز بسیاری از کودکان این آمادگی را ندارند که برای مدت طولانی روی کتاب تمرکز کنند. کودکانی هم هستند که روش خواندن را یاد گرفته‌اند اما درک درستی از کلمات ندارند. خواندن یکی از مهارت‌های خوبی است که کودکان پیدا می‌کنند. وقتی آنها این مهارت را در خود تقویت کردند دیگر برایشان مهم نیست که چقدر والدین یا معلم‌هایشان به آنها بختند. اصرار زیاد برای کتاب خواندن می‌تواند باعث شود کودکان از خواندن اجتناب کنند.

آیا شما از بازی‌های کودک‌تان به دلیل این که هر چیزی را باید چندین بار انجام دهید خسته شده‌اید؟  
در اینجا به چند ایده تازه که چهار ساله‌ها را جذب می‌کند، اشاره شده است:

ایستگاه آتش‌نشانی - اگر تورهایی که شما را به ایستگاه‌های آتش‌نشانی ببرند پیدا نکردید، می‌توانید خودتان به همراه کودک‌تان به این ایستگاه‌ها مراجعه کنید و موتورهای آتش‌نشانی را از نزدیک ببینید. کودک شما ممکن است سئوالاتی از آتش‌نشان‌ها داشته باشد، مخصوصاً اگر برای او مطالبی درباره ماشین‌های آتش‌نشانی خوانده باشید.

فرودگاه - وسعت لابی فرودگاه و پیاده‌روهای متحرک و همچنین هواپیماهای فرود آمده در باند فرودگاه می‌تواند برای کودک‌تان جذاب باشد. همچنین ممکن است برای کودک شما این موضوعات جذاب باشد که هواپیماها کجا می‌روند، خلبان‌ها چه کار می‌کنند، چطور چمدان‌ها سوار هواپیما می‌شوند یا این که چطور غذاها را سوار هواپیما می‌کنند.

بازار تره‌بار - از آن جایی که تعداد افرادی که در بازار تره‌بار رفت و آمد می‌کنند زیاد است، بازار تره‌بار برای کودک‌تان بسیار جذاب تر از خوار بار فروشی است. خرید میوه و سبزی توانایی شمارش کودک‌تان را تقویت می‌کند. (با شمردن گوجه فرنگی و پرتقال)

مغازه گل و گیاه - کودک‌تان خود را به فروشگاه‌های گل و گیاه ببرید تا بتوانند از نزدیک جوانه‌های برخی از گل‌ها و گیاهان را ببینند. برای او یک گیاه در حال رشد (گیاهانی که نیاز به آب و مراقبت زیاد ندارند) بخرید و مراقبت از آن را به عهده او قرار دهید. در تورهایی که شما را به نمایشگاه‌های گل و گیاه می‌برند، به همراه فرزندتان شرکت کنید.

### مهارت‌های زبان

مهارت‌های زبانی کودک‌تان در این سن پیشرفت می‌کند. از جمله نکات برجسته‌ای که می‌توان به آنها اشاره کرد، عبارتند از:

- چهار ساله‌ها روزانه حدود ۴ تا ۶ کلمه جدید یاد می‌گیرند.
- اکنون جمله‌های آنها طولانی‌تر و مرکب شده است. (در جمله‌هایشان از عبارتهای توصیفی استفاده می‌کنند)
- چهار ساله‌ها می‌توانند موقعیت‌های فرضی را درک کنند. مثلاً "اگر این اتفاق بیفتد تو چه کار می‌کنی؟"
- آنها تعریف معانی کلمات را یاد می‌گیرند و اختلاف نظرها را درک می‌کنند.
- اکنون آنها مهارت‌های بیشتری در قصه گفتن دارند و می‌توانند داستان‌هایی را از ابتدا تا انتها و با ترتیب خاصی بیان کنند.
- ممکن است آنها قادر باشند سخنان خود را با موقعیت پیش رویشان تطبیق دهند. مثلاً وقتی با کودکی کوچک‌تر از خود صحبت می‌کنند، می‌گویند "مامان رفت، خدافظ." وقتی با مادر بزرگ‌شان صحبت می‌کنند، می‌گویند "مامان به مغازه رفته تا شیر بخرد."
- آنها ترتیب کارها را درک می‌کنند، مثلاً "اول از روی خط‌ها کاغذ را ببر و بعد چسب را اینجا بزن." همچنین می‌توانند چند کار غیر مرتبط را به ترتیب انجام دهند. مثلاً "لطفاً کیف من را بیاور و بعد به ماهی‌ها غذا بده."

شما متوجه پیشرفت او در تلفظ کلمات و رعایت قواعد دستوری می‌شوید، البته آنها بدون غلط صحبت نمی‌کنند. آنها باید در این سن غریبه‌ها را به خوبی بشناسند، اگر چه برخی از آنها در این زمینه هنوز پیشرفت نکرده‌اند. برای این که کودک شما عادت‌های غذایی مناسبی داشته باشد، بهترین راه این است که خود شما هم عادات غذایی تان را تغییر دهید و از غذاهای سالم استفاده کنید. تفاوتی میان غذای خود و کودک‌تان قائل نشوید و اگر او را به پارک می‌برید، یک جا ننشینید و او را تماشا کنید، با او بازی کنید.

### خبرچینی‌های دلسرد کننده

" او به من نوبت نمی‌دهد " یا " او از سرسره بالا می‌ره " بچه‌ها کارهای غلط دیگران را زودتر از کارهای خوب آنها درک می‌کنند و از حرف زدن درباره این اشتباهات (خبرچینی کردن) خجالت نمی‌کشند. بچه‌های این سن، حس نیکوکاری‌شان را بیان می‌کنند یا ممکن است کارهایی انجام دهند که توجه شما را به خودشان جلب و در نظر شما بهتر جلوه کنند. متأسفانه، این کوچولوهای خبرچین نمی‌دانند که چطور گاهی اوقات صحبت‌های آنها می‌تواند دیگران را درگیر کند.

شعار مورد علاقه والدین، "فقط به من بگو." ممکن است بی‌انصافی به نظر برسد اما پیام اصلی "سعی کن اول خودت حل‌اش کنی" برای فرزند شما یک نوع پیشرفت محسوب می‌شود.

چند قانون اولیه و اساسی وضع کنید. اگر کودکی کار واقعاً خطرناکی انجام می‌دهد، ممکن است ترجیح دهید کودک‌تان از او شکایت کند اما بچه‌ها گاهی نمی‌توانند این تمایزات را تشخیص دهند، بنابراین ممکن است از کار اشتباهی که آن کودک انجام داده، حمایت کند. پس بهتر است به او توضیح دهید که چرا انجام این کار اشتباه است. زمانی که خبرچینی او در مورد همین موارد ساده است، او را تنبیه نکنید. این اتفاقات در نظر او ممکن است بچگانه باشد و شما با تنبیه او تنها عادت خبرچینی او را تقویت می‌کنید. بدیهی است کودک شما در سن چهار سالگی نتواند همه تعارض‌ها را به خوبی درک کند. بنابراین مرحله به مرحله پیش روید، با او در این باره صحبت کنید و سعی کنید با هم یک راه حل مناسب پیدا کنید. به تدریج به کودک‌تان این اختیار را بدهید که خودش از پس مشکلات کوچک‌اش برآید.

حال تقویم خود را چک کنید و ببینید آیا زمان آن رسیده که او را به کودکانستان بفرستید، جایی که کودک‌تان آمادگی لازم برای رفتن به مهد کودک پیدا می‌کند. مشکلاتی که ممکن است کودک‌تان را در یادگیری درگیر کند را نیز بررسی کنید. همچنین فرزند شما نیاز دارد برای رفتن به کودکانستان واکسینه شود.

منبع: سایت نی نی بان